

אורי הדליק את האור במתבן. בין חבילות הקש ראה זוג. הוא הרהר: מה לעשות?...

בתנת הבן

את ראובן קרויף

מאז סיום התחרות העולמית של הסיפור הקצר, אשר חלקה הישראלית, בחסות "העולם הזה", הנחיל לארץ שני פרסים בינלאומיים. חלה הפסקה מסויימת בכרסום ספרות מקורית בעתון זה. השבוע מחדש "העולם הזה" את מדור הסיפורים שלו, שיכלול סיפורים קצרים מובחרים, המתארים את הווי הארץ ואת סגנון חייה. הסיפור הראשון הוא פרי עטו של ראובן קרויף, (28), נשוי ואב לילד, חבר משך מורע ומורה כמוסד החינוכי המקומי. חבר משך מזה 18 שנה.

כשבאה מכונית נוספת, היה ברור כי שוב אין די מקום, ואורי אמר לבחורים לעלות על המכונית העמוסה ולנסוע עמה אל המתבן הקטן של הדיר.

"חכה רגע, מוישה", קרא לנהג, "אני ארוץ קדימה ואדליק את האור, שתראה איך לגשת".

המכונית נסעה ונעצרה במרחק חמישים צעדים מן המתבן. הדיר היה אפל ודומם, וכאשר קרב אורי בריצה נבהלו הכבשים והצטופפו בפנת החצר. אורי נגש עד פתח המתבן ולחץ על מפסקי הזרם שהתקיין שם. אור מסנור של שני זרקורים חזקים הציף את המתבן ואת הדרך שלפניו.

בתוך המתבן זע משהו. אורי הביט, וראה זוג — גרשון, אותו נער שלא הגיע לעבודה, היה שם על הקש עם איזו נערה בהירת שער, היגנית, שלא הכירה. אורי ראה את תנועת הבהלה שלהם ואת ארשת המבוכה והבושה על פניהם. במשך מאית השניה נלהמו בו שתי מחשבות. האחת — להסתכל ולראות ככל האפשר יותר (עוד בהיותו בן 12 היה אורי, בלויית כמה מחבריו, מתגנב למתבנים שונים עם פנס כיס חשמלי, ומאיר אותם לפתע, מתוך תקווה לתפוס שם פעם זוג ולראות "מה הם עושים", והנה — בהיסח הדעת נתגשם חלום הילדות), והאחרת — רגש חם של השתתפות, שדאג: מה לעשות בשביל לא לבישם עוד יותר? עוד בטרם הספיק לשקול את מעשיו, וכבר כיבה את האור ואמר בקול רם:

"זהו, מוישה, כאן המתבן. אנחנו נלך עכשיו לשתות משהו, ובעוד חמש דקות נחזור לפרוק".

משה הנהג והיושבים במכונית לא יכלו, כמוכני, לראות את אשר ראה או לשמוע את אשר אמר. אורי חזר אליהם בריצה, ואמר כי יעשו הפסקה של עשר דקות, עד שיברר סופית אם לפרוק כאן ובינתיים הוא מציע להם לבוא אהו למתבן השני ולהתכבד שם בשני בקבוקי מיץ תפוזים.

משה אמנם רטן, כי אין מה לברר, כי זה המקום היחידי הבא בחשבון, וכי "סתם מבזבזים זמן", והוא עיף, ורוצה להכניס את המכונית למתבן וללכת לישון, אבל "בבקבוקי המיץ" שכנעוהו לבסוף, וכולם הלכו.

כשחזרו כעבור עשר דקות, היה המתבן ריק. המשיכו בפריקה, מבלי שאיש ידע דבר, ובדואי גם הזוג עצמו חשב, כי איש לא ראה אותם.

הגיוס הצליח מעל למשוער. בשעה אהת עשרה הגיעו המכוניות האחרונות מן השדה, ובחצות שבתה גם עבודת הפריקה. כל חבילות הקש איכסנו במתבנים לפי התכנית. הפורקים — עיפים, מיוזעים, שרוטי ידים, כשהקש משתרבב משערותיהם, מגרביהם וחולצותיהם — התאספו בחדר האוכל, כולם אכלו בכל פה, התבדחו והיו במצב רוח מרומם. רק אורי היה שקט ורציני, ולנגד עיניו עמדה בלי הרף התמונה שראה.

"גוי, יא פלאה, הצלתנו! מה עוד אתה רוצה עכשיו?" אמר לו עוזי וטפח לו על כתפו.

"מה עוד אני רוצה?" שאל אורי מהוררה, בפזור נפש, וחזר שנית על השאלה, "מה עוד אני רוצה? אני יודע?..."

ולפתע הרגיש את עצמו עיף ומבוגר והביט בקנאה בבחורים בני השמינה עשרה, שישבו מולו וצחקו.

כבר בראשית עבודתה של המשמרת השניה התברר, כי המתבן האחד עוד מעט ויתמלא עד אפס מקום. אך אורי, שחזה מראש אפשרות כזאת, החליט לכוון את המכונה הבאה למתבן הקטן של הדיר, שגם בו הותקנה תאורה. בשעה עשר שוב עבר אורי בשלושת המתבנים, כדי לבדוק אם הגיעו כל הפורקים לעבודה. במתבן השלישי שכמעט והיה מלא, עבד צות בחורים מן הקבוצה הבוגרת ב"מוסד". הנערים פשטו את חולצותיהם, ועבדו מקצתם בגופיות, מקצתם עירומים למחצה. אורי כיוץ את שפתיו בכזו, רק טירונים עובדים כך.

"הברכה, מה אתם עושים, מה?" שאל אותם לאחר שנגש אליהם. "מה אתם, חלוצים בהכשרה, עולים חדשים שרוצים להשתוף, או מה? הרי תקבלו שריטות והקש יכנס לכם עד ה...".

לא סיים את המשפט והבחורים געו בצחוק. היו בני 17 ו-18, שזופים מן הרחיצה הרבה שהתרחצו בבריכת השחיה במשך כל הקיץ, שריריים ורקים, ואורי ראה כי הם עובדים באותה התלהבות תמימה של נוער, שהיטיב לחוות במשרו עוד לפני ארבע או חמש שנים, התלהבות המעבירה עד כלות הכוחות, ומעניקה ספוק יתר ככל שגוברת העיפות, ככל שרצוף הגוף.

אורי, למרות שלא היה בוגר מהם אלא בארבע שנים לכל היותר, נראה מוצק ורחב מהם בהרבה, וכאילו הפגין במידת כבודות כתנועה ובדבור.

"חברה, אני מבקש מכם. פחות התלהבות ויותר שכל. ככה סתם תתעופו: קודם אתם זורקים את החבילות מעל המכונית למטה, ואחרי זה אתם סוחבים אותם שוב למעלה. הי, מוישה (זה היה הנהג) תדליק את המכונה וגש יותר קרוב, ואתם תעזפו את החבילות ישר לפנה ההיא, ולא למטה, אתה, עזרא, תעמוד כאן, ואתה...". הראה לכל אחד את מקומו, ונוכח לדעת כי הם רק ארבעה, ואחד חסר.

"מה זה, חברה, ואיפה גרשון?"

רגע היתה שתיקה. אחרי כן ענה פלוני בקול משיך:

"אני יודע... בטח מתמוזמוז..."

"מה זאת אומרת?"

שתיקה. יושב איתו קול משיך:

"אני יודע... באה איזו חברה שלו לבקר אותי."

"הברכה, זה לא יתכן. ככה סתם הסתלק לו מן העבודה? הוא לא ידע שיהיה גיוס הערב? הוא לא היה יכול לטור שיחליפו אותו?"

כאן התעוררו כולם, וטענו בערנות, שדוקא כן ביקש שיהליפוהו, אבל אנחנו אמרנו לו שנסתדר בעצמנו."

אורי השיב עצמו כועס, אך בפנימיותו הש רגש של אהדה מהולה בבטול ומעט בוז שבחיבה. כמעט רצה לומר להם: "אתם לוקחים על עצמכם עבודה של חמישה, ואתם רק ארבעה, ובסוף לא תספיקו", אבל אחרי כן אמר לעצמו: "ואם אגיד להם — יעזור? האם יש טעם לדרוש מגיל כזה שכל במקום התלהבות? ולמרות שהיה בוגר מהם רק בארבע שנים חש עצמו גדול ורב ניסיון מהם, ולא היה מסכים להתחלף אתם בכל מחיר."

"אתם לא תספיקו ככה", אמר בריוטן, "אני אתחילף אותי, והצטרף אליהם והחל לפרוק ולערוך את החבילות."

אצבע אלוהים

בתל-אביב, לאחר שקיבל סכום גדול של מזומנים מתעשיין ממורמה, הוזרו הקופאי הראשי של משרד מסי-הכנסה לנעול את קופת הברזל, מעך בחפזו את אגודלו בדלת הכבדה.

שכר טרחה

ב עין אילנה, נחלצה המשטרה לכיבוי דליקה שהתלקחה בשדהו של אחד ה"איכרים", עצרה אותו לאחר מכן באשמת זריקת בדל הגיריה שהצית את הדליקה.

מקלט פוליטי

ב ירושלים, ניצל פר שנועד לשחיטה את הפסקת הצהרים של עובדי בית המטבחים שיצאו לאכול, ברח אל מעבר לגבול.

מזמר הנגב

ב שמה של הפרה "הרסה" ל"פסנתר" לאחר שהצליחה להניב יותר חלב מאלופת הרפת הקודמת של המשק, הפרה "הארמור" גיקה.

טעות לעולם חזרת

ב חיפה, לאחר שקיבלה גט מבעלה, שי טען כי היא "הטעות הגדולה ביותר שעשיתי בחיי", הופיעה שרה ברגר בבית בעלה, ביקשה להשלים עמו ולחזור לביתו.

לריח שמניך טובים

ב תל-אביב, התלוננה דורה שורץ כי בית-המשפט נגד יצרני שמן למשתזפים, הסבירה כי השמן, בו משחה את גופה על שפתיהם, העלה ריח של בשר צלוי, גירה כלב לנגוס ביוכה.

בשן ועין

ב יפו, חסף אלברט אלחנף אחרי קטטה את שניו התותבות של שכנו דויד מאור זור, הודיע כי לא יחזירן אליו "עד שהעין שלי תבריא מהמכה שנתת לה".

מנה אחרונה

ב ירושלים, הודיע בעל מסעדה גדולה כי יעדיף לשלם מכיסו את תוספת תרומגן לעירייה, ובלבד שלא יקלקל את תיאבון לקוחותיו על-ידי תוספת המס לחשבון ה"ארוחה".

מדיניות כלמית חדשה

ב שפיר, הודו שתי נשים כי אספו 10 ב"ל"י, שלוש תרנגולות ו-75 ביצים מי תושבי הרחמיים של המושב, בעזרת סיפור בדים על אלמנה דמיונית, מכיוון שלא היה להן הכסף הדרוש "לקנות את המיזרקים הללו בדרכים אחרות".

המושך בחוטים

ב חדרה, עצר שטר-תנועה אוטובוס מלא חברי אנדי, רשם לנהגו דו"ח על הניגה במהירות מופרות, גילה לאחר מכן כי אהד הנוסעים התנקם בו, הוציא את חוט הניצת מאופנועו.

גדגד חזור

ב תל-אביב, הסביר אברהם שמואלי מדוע התפרץ לדירה וגנב סכום של 80 ל"י. "הייתי צריך את הכסף בשביל לשכור עורך-דין שיגן עלי במשפט שהגישה נגדי".

מהיר לסיפונאי

ב תל-אביב, נידון תושב מעברה למע"צ שלושה חודשים על הכאת אשתו, החליט כי המחיר אינו כה גורא, יצא מ"אולם המשפט, ככה את אשתו בשנית במס"דרון, הואשם מיד מחדש באותה עבירה.